

IV

(Zawiadomienia)

ZAWIADOMIENIA INSTYTUCJI I ORGANÓW UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

SPRAWOZDANIE SPECJALNE NR 4/2007

dotyczące kontroli bezpośrednich i kontroli podmiany w zakresie przesyłek
objętych refundacjami wywozowymi, wraz z odpowiedziami Komisji

(przedstawione na mocy art. 248 ust. 4 akapit drugi WE)

(2007/C 252/01)

SPIS TREŚCI

	Punkty	Strona
STRESZCZENIE	I–VII	3
WSTĘP	1–9	4
Czym są refundacje wywozowe?	1	4
Jaka jest wartość subsydiów z tytułu refundacji wywozowych?	2–3	4
Czym są kontrole bezpośrednie i kontrole podmiany?	4–6	5
Zakres kontroli i podejście kontrolne	7–9	5
UWAGI	10–52	6
Czy państwa członkowskie przeprowadzają kontrole bezpośrednie i kontrole podmiany przesyłek objętych refundacjami wywozowymi zgodnie z wymogami rozporządzeń?	10–42	6
Liczba przeprowadzanych kontroli bezpośrednich i metoda selekcji	10–18	6
Koszty przeprowadzanych kontroli	19–21	9
Uprzedzanie o kontrolach	22–23	10
Przesyłki towarów masowych o wysokiej wartości	24	10
Plombowanie środków transportu i kontrole podmiany	25–28	10
Minimalna liczba kontroli podmiany i ich zakres	29–31	11
Szczegółowe kontrole podmiany	32–33	11
Jakość kontroli podmiany	34	11

	<i>Punkty</i>	<i>Strona</i>
Działania następcze w związku z nieprawidłowościami wykrytymi w wyniku kontroli podmiary i szczegółowych kontroli podmiary	35–38	11
Potwierdzenie wyprowadzenia poza obszar celny UE	39–42	12
Wyniki kontroli bezpośrednich i ich kontekst	43–45	12
Czy stosowane przez Komisję rozwiązania do monitorowania wykonania tych kontroli są zadowalające oraz czy Komisja przedsięwzięła odpowiednie działania w odpowiedzi na wyniki tych kontroli lub na stwierdzone uchybienia?	46–52	14
WNIOSKI I ZALECENIA	53–57	15
Odpowiedzi Komisji		21

STRESZCZENIE

I. Refundacje wywozowe są świadczeniami wypłacanymi eksporterom produktów rolnych celem zrekomensowania im różnicy pomiędzy wewnętrznymi cenami rynkowymi w UE a niższymi światowymi cenami rynkowymi. Choć kwota wypłacanych refundacji w ostatnich latach obniża się, wciąż jednak pozostaje znaczna — w 2005 r. wyniosła ona około 3 000 mln euro. Tendencja ta utrzymuje się — w 2006 r. wypłacono kwotę 2 500 mln euro.

II. Aby zagwarantować, że refundacje wypłacane są jedynie za towary kwalifikowalne, a także, aby zapobiec składaniu nieuprawnionych wniosków, konieczne jest kontrolowanie podlegających wywozowi przesyłek. Kontrole te przeprowadzone są zarówno w miejscu wyjścia z państwa członkowskiego, z którego pochodzą towary, jak i w miejscu wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE. Kontrole te obejmują bezpośrednią fizyczną weryfikację co najmniej 5 % wszystkich zgłoszeń wywozowych w miejscu wyjścia i późniejsze wizualne kontrole podmiiany na granicy UE w celu sprawdzenia, czy towary ujęte w zgłoszeniu i wniosku są tożsame z tymi faktycznie eksportowanymi.

III. Przeprowadzona przez Trybunał kontrola polegała na zbadaniu tego systemu kontroli i miała na celu ustalenie, czy kontrole te są w państwach członkowskich realizowane zgodnie z wymogami prawodawstwa wspólnotowego. Ponadto kontrola Trybunału zbadała, czy Komisja należycie monitoruje realizację tych kontroli i czy podejmuje ona odpowiednie działania w przypadkach, gdy wykrywane są uchybienia.

IV. W odniesieniu do kontroli bezpośrednich Trybunał ustalił, że choć państwa członkowskie przestrzegały wymogu objęcia kontrolami bezpośrednimi 5 % zgłoszeń wywozowych, wystąpiły w tym zakresie uchybienia w zastosowanej metodyce, które ograniczały, w niektórych przypadkach w znaczącym stopniu, skuteczność prowadzonych kontroli bezpośrednich. W szczególności:

- a) Kontrole bezpośrednie prowadzone w miejscu załadunku (często na terenie eksportera) przeprowadzane były systematycznie na początku załadunku i stały się do tego stopnia przewidywalne, że nie spełniały już wymogu ich przeprowadzenia bez milczącego uprzedzenia. Zmniejsza to skuteczność kontroli, która z założenia ma być niezapowiedzianą inspekcją służącą wykryciu fałszywych zgłoszeń i zapobieżeniu takim zgłoszeniom oraz zwiększa ryzyko wypłaty nienależnych refundacji.
- b) Metoda wyboru przesyłek wywozowych do kontroli stosowana w państwach członkowskich spowodowała objęcie kontrolą znacznej liczby przesyłek o niskiej wartości i niskim ryzyku. Sprawia to, że ograniczone i kosztowne zasoby służb celnych nie były wykorzystywane w najbardziej skutecznym i wydajnym sposób.
- c) Metoda stosowana do kontroli ładunków masowych, często uprawniających do wysokich kwot refundacji, nie gwarantowała sprawdzenia całego ładunku w ramach połączonych kontroli bezpośrednich i kontroli dokumentacji, co pociągało za sobą ryzyko wypłaty nienależnych refundacji.

V. Kontrola w zakresie kontroli podmiiany pozwoliła na poczynienie następujących ustaleń:

- a) Kontrole były w niektórych przypadkach nie dość szczegółowe, a przepisy co do wymaganej liczby kontroli do przeprowadzenia były w poszczególnych państwach członkowskich rozbieżnie interpretowane.
- b) Na granicach UE urzędnicy odpowiedzialni za przeprowadzenie kontroli napotykali na trudności w identyfikacji przesyłek do sprawdzenia. W rzeczywistości powinni oni eliminować przesyłki poddane już kontroli bezpośredniej i należycie zaplombowane przez organy celne, a z pozostałej populacji do kontroli wybierać przesyłki o wysokiej wartości i przesyłki wysokiego ryzyka.

VI. W zakresie monitorowania kontroli przez Komisję i jej działań naprawczych w odniesieniu do znalezionych uchybień, Trybunał stwierdza, co następuje:

- a) Komisja monitoruje funkcjonowanie kontroli poprzez prowadzenie własnych kontroli w państwach członkowskich oraz poprzez analizę sprawozdań z wykonania kontroli w zakresie refundacji wywozowych, do których składania zobowiązane są państwa członkowskie. Kontrole bezpośrednie i kontrole podmiiany są dla Komisji jednym ze źródeł, z których uzyskuje ona wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości płatności z tytułu subsydiów rolnych.
- b) Ustalenia Trybunału w znacznej mierze pokrywają się z ustaleniami poczynionymi przez służby audytu Komisji. Oceniono, iż służby te w odpowiedni sposób uwzględniły kluczowe mechanizmy kontroli. Mimo iż Komisja od dłuższego już czasu ma świadomość wspomnianych uchybień, nie zareagowała ona zmianami legislacyjnymi ani wprowadzonymi na czas korektami finansowymi.

VII. Na podstawie powyższych faktów Trybunał zaleca, by:

- a) Komisja zaproponowała zmiany legislacyjne wzmacniające kontrole bezpośrednie i kontrole podmiiany oraz zapewnijące ich harmonijną i skuteczną realizację.
- b) Komisja zwróciła szczególną uwagę na ustalenia kontroli Trybunału dotyczące prawidłowości kontroli przeprowadzonych przed załadunkiem towarów i ustaliła, czy takie kontrole mogą zostać uznane za spełniające kryteria wymagane do zaliczenia ich na poczet minimalnej liczby kontroli wymaganej w prawodawstwie wspólnotowym.

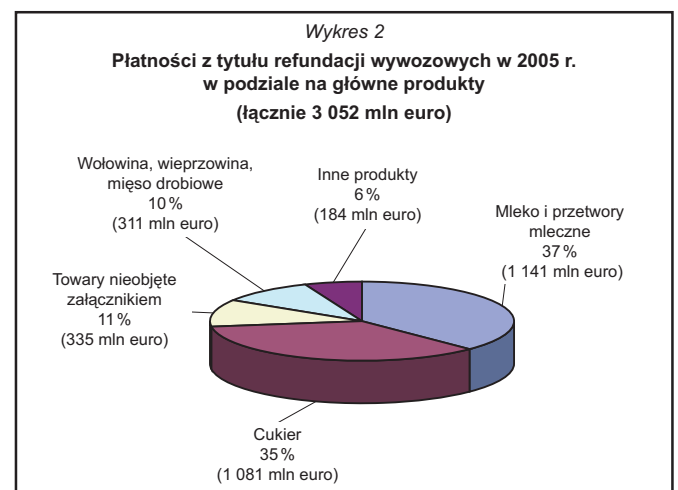
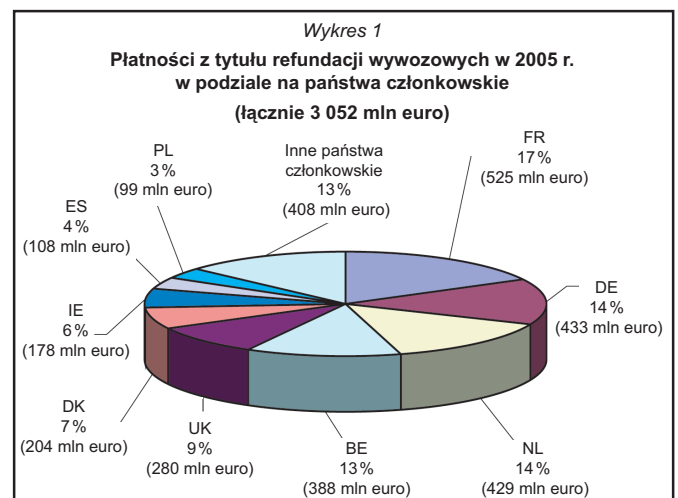
WSTĘP

Czym są refundacje wywozowe?

1. Refundacje wywozowe to subsydia wypłacane eksporterom produktów rolnych sprzedającym je do krajów spoza UE, służące pobudzeniu eksportu poprzez zrekompensowanie różnicy pomiędzy ceną na rynku wewnętrznym UE a niższą ceną na rynku światowym. Kwoty wypłacanych refundacji powiązane są z ilością eksportowanych towarów, a stawki różnią się w zależności od rodzaju i właściwości tych towarów. W pewnych przypadkach stawki zależą również od kraju przeznaczenia. Produkty eksportowane do krajów spoza UE transportowane są zazwyczaj w kontenerach, samochodami ciężarowymi/naczepami oraz drogą morską jako ładunki masowe.

Jaka jest wartość subsydiów z tytułu refundacji wywozowych?

2. Wydatki na refundacje wywozowe w 2005 r. wyniosły 3 000 mln euro, wobec 9 800 mln euro w 1988 r. Wykres 1 pokazuje płatności w 2005 r. w podziale na państwa członkowskie, a wykres 2 — na główne produkty. W 2006 r. refundacje wywozowe wyniosły 2 500 mln euro.

3. Obniżka wydatków na refundacje wywozowe — zobrazowana poniżej w tabeli 1 — spowodowana jest częściowo zmniejszeniem się różnic pomiędzy cenami rynkowymi w UE i na świecie, wynikającym zarówno z kolejnych reform WPR, jak i wynikających z nich ustaleń negocjacji handlowych w ramach GATT/WTO. Pod koniec 2005 r., w trakcie dauhańskiej rundy tych negocjacji spodziewano się, że refundacje wywozowe zostaną zniesione do końca 2013 r. Jednakże rozmowy w tej sprawie nadal się toczą, a ich ostateczny wynik nie jest jeszcze znany.

Tabela 1

Roczne wydatki na refundacje wywozowe w porównaniu do budżetu rolnego

(w mln euro)

	Płatności z tytułu refundacji wywozowych	Łączne płatności z tytułu wydatków rolnych i na rozwój obszarów wiejskich ⁽¹⁾	Refundacje wywozowe jako % łącznych płatności rolnych
1988	9 786	27 687	35,3 %
1992	9 470	31 276	30,3 %
1996	5 702	39 108	14,6 %
2000	5 646	40 467	14,0 %
2004	3 384	44 761	7,6 %
2005	3 052	48 928	6,2 %

⁽¹⁾ Wydatki z Sekcji Gwarancji EFOGR.

Źródło: 35. sprawozdanie finansowe DG AGRI dotyczące EFOGR-Sekcji Gwarancji.

Czym są kontrole bezpośrednie i kontrole podmiany?

4. W celu ochrony finansów Wspólnoty stworzono system kontroli łączący kontrole bezpośrednie i kontrole podmiany (określone w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 386/90) ze sprawdzaniem dokumentacji wniosków o płatność ⁽¹⁾.

5. Kontrole bezpośrednie, przeprowadzane przez służby celne, służą sprawdzeniu, czy towary pod względem zawartości, jakości i ilości odpowiadają treści zgłoszenia wywozowego. W sytuacji gdy kontrola wizualna jest niemożliwa (jak na przykład w przypadku przetworów mlecznych lub produktów mięsnych bądź produktów przetworzonych), z towarów pobierane są próbki do późniejszych badań laboratoryjnych. Kontrole bezpośrednie mogą być przeprowadzane w miejscach załadunku w głębi kraju (zazwyczaj w siedzibie handlowej), w urzędzie celnym w głębi kraju lub w miejscu wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE.

6. Ponadto kontrole podmiany obejmują wizualne sprawdzenie, czy towary według poświadczenia opuszczające obszar celny UE są tymi samymi towarami, które pierwotnie załadowano i zgłoszono. Kontrole te prowadzi się w miejscach wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE. Załącznik 1 przeglądowo przedstawia sposób funkcjonowania systemu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 42 z 16.2.1990, str. 6.

Zakres kontroli i podejście kontrolne

7. Celem kontroli było ustalenie, w jakim stopniu:

- a) państwa członkowskie przeprowadzają kontrole bezpośrednie i kontrole podmiany przesyłek objętych refundacjami wywozowymi zgodnie z wymogami rozporządzeń;
- b) stosowane przez Komisję rozwiązania do monitorowania realizacji tych kontroli są zadowalające oraz czy Komisja przedsięwzięła odpowiednie działania w odpowiedzi na wyniki tych kontroli i stwierdzone uchybienia.

8. Trybunał:

- a) ocenił stworzone przez objęte kontrolą państwa członkowskie systemy przeprowadzania kontroli bezpośrednich i kontroli podmiany oraz potwierdzania wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE. Kontrole oceniano w odniesieniu do prawodawstwa wspólnotowego i instrukcji krajowych;
- b) ocenił realizację tych kontroli poprzez zbadanie próby sprawozdań z kontroli dla każdego skontrolowanego państwa członkowskiego oraz, w możliwym zakresie, poprzez obecność własnych kontrolerów przy kontrolach bezpośrednich i/lub kontrolach podmiany przeprowadzanych przez służby celne;
- c) zbadał kontrolę tych systemów przeprowadzoną przez jednostki Komisji odpowiedzialne za rozliczenie rachunków. Kontrole przeprowadzono w odniesieniu do programów pracy, sprawozdań oraz decyzji o rozliczeniu rachunków/zgodności Komisji;
- d) zbadał działania monitorujące i następcze podjęte przez Komisję w odniesieniu do sprawozdań rocznych przedstawianych przez państwa członkowskie w zakresie wykonania tych kontroli;
- e) przeprowadził analityczny przegląd danych dotyczących kontroli bezpośrednich i kontroli podmiany, a także wykrytych nieprawidłowości, korzystając z danych z systemu CATS ⁽²⁾ Komisji oraz z bazy danych OLAF.

⁽²⁾ Baza danych Komisji CATS (z ang. Clearance Audit Trail System) zawiera dane o kwotach wypłaconych refundacji wywozowych przypadających na zgłoszenie i rok EFOGR oraz dodatkowe dane o zgłoszeniach dotyczących refundacji wywozowych. Dane z bazy CATS powiązane są z rokiem EFOGR, trwającym od połowy października do połowy października, podczas gdy dane zamieszczone w sprawozdaniach rocznych państw członkowskich odnoszą się do roku kalendarzowego.

9. Kontrola została przeprowadzona pomiędzy 2004 a 2006 rokiem w Komisji i w jedenastu państwach członkowskich: w Belgii, Danii, Niemczech, we Francji, Włoszech, na Łotwie ⁽¹⁾, na Węgrzech ⁽¹⁾, w Niderlandach, Polsce ⁽¹⁾, Słowenii ⁽¹⁾ oraz Zjednoczonym Królestwie.

UWAGI

Czy państwa członkowskie przeprowadzają kontrole bezpośrednie i kontrole podmiiany przesyłek objętych refundacjami wywozowymi zgodnie z wymogami rozporządzeń?

Liczba przeprowadzanych kontroli bezpośrednich i metoda selekcji

10. Państwa członkowskie zobowiązane są do poddania kontroliom bezpośrednim 5 % wszystkich zgłoszeń wywozowych w danym sektorze produktów, z wyłączeniem zgłoszeń o niskiej wartości lub ilości (poniżej 200 euro lub określonej dla danego produktu wagi). Mogą one zmienić progi procentowe dla poszczególnych sektorów produktów, jeżeli wyboru przesyłek do kontroli bezpośredniej dokonują na podstawie analizy ryzyka. Niemniej jednak wymóg sprawdzenia 5 % ogółu zgłoszeń powinien zostać spełniony.

11. Komisja określiła szeroki zakres kryteriów wymagających uwzględnienia przy analizie ryzyka, w tym cechy produktów i ich wartość, rodzaj handlu, wiarygodność eksporterów ⁽²⁾ itp. Analiza ryzyka jest oficjalnie stosowana zgodnie z wymogami przepisów w siedmiu państwach członkowskich (w Danii, Niemczech, Irlandii, Francji, Austrii, Szwecji i Zjednoczonym Królestwie). Pozostałe państwa członkowskie stosują zasadę, że należy sprawdzić 5 % zgłoszeń dla każdego sektora produktów, przy czym zgłoszenia wybierane są albo w odniesieniu do kryteriów ryzyka nieuwzględnionych w rozporządzeniu, albo też w drodze doboru losowego.

12. W okresie objętym kontrolą Trybunału państwa członkowskie spełniały wymóg objęcia 5 % zgłoszeń kontrolami bezpośrednimi. W skontrolowanych państwach członkowskich, gdzie formalnie przyjęto analizę ryzyka, określone przez Komisję kryteria były w znacznej mierze stosowane.

⁽¹⁾ Kontrole dotyczyły jedynie kontroli podmiiany.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 3122/94 z dnia 20 grudnia 1994 r. ustanawiające kryteria analiz ryzyka w odniesieniu do produktów rolnych otrzymujących refundacje (Dz.U. L 330 z 21.12.1994, str. 31).

13. We Francji i w Niemczech ostateczna decyzja co do tego, które zgłoszenie wywozowe zostanie wybrane należy do lokalnego urzędu celnego. W Zjednoczonym Królestwie analiza ryzyka prowadzona jest centralnie dla całego kraju. Zgłoszenia wybrane do kontroli przez system analizy ryzyka często musiały być zastępowane innymi przez lokalne urzędy wskutek problemów systemowych oraz faktu, że system wybierał zbyt wiele podobnych przesyłek. Potrzeba wprowadzania tego rodzaju zmian i napotykanie problemy systemowe podają w wątpliwość funkcjonowanie analizy ryzyka w Zjednoczonym Królestwie.

14. Tam gdzie stosuje się analizę ryzyka, Komisja zezwala państwom członkowskim na zmniejszenie liczby kontroli do 0,5 % zgłoszeń w przypadku produktów nieobjętych załącznikiem I (produkty przetworzone) ⁽³⁾, ponieważ związane z nimi ryzyko jest mniejsze. Tam gdzie analiza ryzyka nie jest stosowana (tj. w pozostałych 18 państwach członkowskich), nadal sprawdza się 5 % wszystkich zgłoszeń niskiego ryzyka.

15. Jednak w obu przypadkach (analiza ryzyka lub sprawdzanie 5 % zgłoszeń w każdym sektorze produktów) przegląd danych dotyczących kontroli bezpośrednich pozwolił stwierdzić znaczną liczbę kontroli zgłoszeń o niskiej wartości refundacji wywozowej (poniżej 200 euro). Aby lepiej wykorzystać możliwości inspekcji, podczas obliczania minimalnych progów kontroli należałoby pominąć zgłoszenia wywozowe związane z niewielkimi ilościami towarów lub niską kwotą refundacji, chyba że istnieje ryzyko oszustwa lub nadużycia. Trybunał ustalił, że nie zawsze kierowano się tymi zasadami przy wyborze pozycji o niskiej wartości. Tabela 2 pokazuje liczbę kontroli zgłoszeń o niskiej wartości za rok kalendarzowy 2005, zgłoszonych przez państwa członkowskie i ujętych w bazie danych CATS ⁽⁴⁾. Między 6 % a 13 % wszystkich przeprowadzonych kontroli dotyczyło pozycji o niskiej wartości. Dalsza analiza pokazuje, że kontrole te stanowią jedynie 0,1 % wartości poddanego kontroli wywozu.

⁽³⁾ Towary nieobjęte załącznikiem I. Refundacje wywozowe wypłacane są na produkty podstawowe takie jak zboża, cukier, mleko i masło, w przypadku gdy wykorzystuje się je do wytworzenia takich produktów jak napoje alkoholowe, preparaty mleczne, ciasta, wypieki i inne wyroby cukiernicze.

⁽⁴⁾ Według wykonanej przez Trybunał analizy baza danych CATS zawiera informacje o 26 760 do 29 953 kontrolach w roku kalendarzowym 2005, natomiast sprawozdania państw członkowskich wynikające z art. 11 podawały liczbę kontroli bezpośrednich następująco: UE 15: 31 003, UE 25: 36 249.

Tabela 2

Liczba kontroli zgłoszeń o niskiej wartości przeprowadzonych przez państwa członkowskie w 2005 r.

Rok kalendarzowy 2005 (1.1.2005–31.12.2005)

Minimalny poziom: Analiza oparta na sumach wykazanych w poszczególnych jednolitych dokumentach administracyjnych

Państwo członkowskie	Łączna liczba kontroli bezpośrednich	Łączna liczba kontroli < 200 euro	Liczba kontroli < 200 euro jako % łącznej liczby kontroli bezpośrednich	Łączna wartość zgłoszeń poddanych kontroli bezpośredniej w euro	Łączna wartość skontrolowanych zgłoszeń < 200 euro	Łączna wartość skontrolowanych zgłoszeń < 200 euro jako % wartości ogółu skontrolowanych zgłoszeń
BE	858	25	3 %	17 795 108	2 398	
DK	727	19	3 %	5 698 179	2 589	
DE	4 906	239	5 %	37 689 281	20 213	
IE	483	15	3 %	4 856 449	798	
EL (!)	0	0	—	0	0	
ES	1 325	204	15 %	7 282 634	23 647	
FR	1 006	113	11 %	15 238 061	6 248	
IT	2 211	105	5 %	6 933 376	12 262	
LU	0	0	—	0	0	
NL	7 851	444	6 %	28 648 158	53 979	
AT	405	25	6 %	1 738 292	2 941	
PT	370	80	22 %	1 826 201	7 804	
FI	424	41	10 %	5 054 184	3 422	
SE	388	9	2 %	6 514 754	1 132	
UK	402	35	9 %	4 222 519	3 172	
Łącznie UE-15	21 356	1 354	6 %	143 497 195	140 605	
CZ	1 320	24	2 %	10 018 787	3 057	
EE	28	1	4 %	341 922	58	
CY	44	3	7 %	336 423	246	
LV	81	31	38 %	162 312	2 672	
LT	213	2	1 %	4 538 449	203	
HU	559	42	8 %	2 823 611	5 524	
MT	0	0	—	0	0	
PL	2 252	20	1 %	21 338 773	2 781	
SI	249	8	3 %	678 726	1 039	
SK	658	54	8 %	12 604 960	4 912	
Łącznie UE-10	5 404	185	3 %	52 843 963	20 492	
Łącznie UE-25	26 760	1 539	6 %	196 341 157	161 097	0,08 %

Maksymalny poziom: analiza oparta na sumach wykazanych w poszczególnych pozycjach jednolitych dokumentów administracyjnych

Państwo członkowskie	Łączna liczba kontroli bezpośrednich	Łączna liczba kontroli < 200 euro	Liczba kontroli < 200 euro jako % łącznej liczby kontroli bezpośrednich	Łączna wartość zgłoszeń poddanych kontroli bezpośredniej w euro	Łączna wartość skontrolowanych zgłoszeń < 200 euro	Łączna wartość skontrolowanych zgłoszeń < 200 euro jako % wartości ogółu skontrolowanych zgłoszeń
BE	884	62	7 %	17 795 108	4 406	
DK	1 081	131	12 %	5 698 179	13 208	
DE	5 186	415	8 %	37 689 281	31 931	
IE	483	15	3 %	4 856 449	798	
EL ⁽¹⁾	0	0	—	0	0	
ES	1 328	374	28 %	7 282 634	28 535	
FR	1 193	204	17 %	15 238 061	14 487	
IT	2 919	592	20 %	6 933 376	49 113	
LU	0	0	—	0	0	
NL	8 328	894	11 %	28 648 158	87 185	
AT	508	113	22 %	1 738 292	10 215	
PT	477	147	31 %	1 826 201	12 814	
FI	957	235	25 %	5 054 184	16 057	
SE	391	17	4 %	6 514 754	1 725	
UK	474	150	32 %	4 222 519	12 957	
Łącznie UE-15	24 209	3 349	14 %	143 497 195	283 433	
CZ	1 330	29	2 %	10 018 787	3 428	
EE	51	14	27 %	341 922	803	
CY	48	5	10 %	336 423	541	
LV	138	77	56 %	162 312	4 505	
LT	218	4	2 %	4 538 449	463	
HU	612	81	13 %	2 823 611	9 533	
MT	0	0	—	0	0	
PL	2 328	114	5 %	21 338 773	13 022	
SI	270	33	12 %	678 726	2 876	
SK	749	92	12 %	12 604 960	9 103	
Łącznie UE-10	5 744	449	8 %	52 843 963	44 274	
Łącznie UE-25	29 953	3 798	13 %	196 341 157	327 707	0,17 %

⁽¹⁾ Grecja nie dostarczyła danych na temat kontroli bezpośrednich w roku EFOGR 2005, dlatego też dane te nie zostały przedstawione.
Źródło: Baza danych CATS.

16. Mimo iż państwa członkowskie spełniły wymóg poddania kontroli co najmniej 5 % zgłoszeń, wiele z nich dokonało dużej liczby kontroli pozycji o niskiej wartości, głównie ze względu na rozbieżności w interpretacji przepisów. Pozycje o niskiej wartości uwzględniano bowiem przy obliczaniu pięcioprocentowej próby do zbadania, podczas gdy należało je pominąć. Spowodowało to przeprowadzenie większej liczby kontroli, niż minimum określone w przepisach. Tabela 2 pokazuje, że od 1 500 do 3 800 kontroli przeprowadzono w odniesieniu do przesyłek, które powinny być zostać wyłączone.

17. W celu bardziej wydajnego i skutecznego wykorzystania zasobów służb celnych należy rozważyć opcję zwiększenia minimalnej wartości przesyłki uwzględnianej przy wyznaczaniu minimalnej populacji i, w konsekwencji, typowanej do sprawdzenia (patrz: pkt 19–21 dotyczące analizy kosztów i korzyści). Zwiększenie minimalnej wartości, powyżej której zgłoszenia należy

uwzględniać przy bezpośrednich kontrolach mogłoby spowodować znaczące zmniejszenie liczby pozycji podlegających kontroli. Oczywiście w przypadku podniesienia progu, wywozy o niższej wartości, poniżej progu, nadal należałoby sprawdzać, jeśli istniałyby przesłanki świadczące o oszustwie lub nadużyciu.

18. Ten sam scenariusz potwierdza się w przypadku kontroli podmioty. Tabela 3 przedstawia analizę wartości przesyłek poddanych kontrolom podmioty na wschodnich granicach UE. W tym kontekście należy odnotować, iż nie ma wymogu zaznaczenia wnioskowanej wartości refundacji na dokumencie towarzyszącym towarom (ani na zgłoszeniu wywozowym, ani też na egzemplarzu kontrolnym T5) i brak jest bezpośredniego dostępu do informacji o zastosowanej stawce refundacji, w szczególności w przypadku stawek ustalonych w drodze procedur przetargowych oraz towarów nieobjętych załącznikiem I. W związku z tym urzędnikom trudno jest określić przesyłki, których skontrolowanie byłoby najwłaściwsze.

Tabela 3

Analiza wartości przesyłek poddanych zbadanym przez Trybunał kontrolom podmioty na wschodnich granicach UE, z okresu między 1 maja 2004 r. a 30 września 2005 r.

Państwo członkowskie	Węgry		Łotwa		Polska		Słowenia	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
0–200	25	46	0	0	1	3	17	35
NZI lub podobne	11	20	11	34	15	43	16	33
201–4 000	9	17	7	22	7	20	7	14
> 4 000	9	17	14	44	12	34	9	18
Łącznie	54	100 %	32	100 %	35	100 %	49	100 %

NZI: Towary nieobjęte załącznikiem I.

Uwaga: Władze węgierskie przeprowadzały kontrolę 100 % przesyłek na statkach przekraczających granicę węgiersko-serbską. Znaczenie zmienia to relatywną wagę kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do przesyłek o wartości refundacji poniżej 200 EUR.

Koszty przeprowadzanych kontroli

19. W przypadku gdy przesyłki przedstawiane są do wywozu w urzędach celnych wyprowadzenia (sytuacja odnotowana głównie w Zjednoczonym Królestwie i niektórych francuskich portach), koszt handlowy wykonania kontroli bezpośredniej może wynieść od 120 do 400 euro, zależnie od uwarunkowań lokalnych. Koszty te obejmują przemieszczanie kontenerów na terenie portu lub z terenu portu do odpowiednich miejsc rozładunku i pracę związaną z rozładunkiem i ponownym załadunkiem kontenerów (patrz: ramka 1).

Ramka 1

Eksporter za Zjednoczonego Królestwa postanowił zrezygnować z przysługującej mu refundacji eksportowej w wysokości 293,28 euro, ponieważ jej uzyskanie wymagałoby 51 przesunięć kontenerów w celu udostępnienia kontenera do kontroli bezpośredniej, której koszty obciążłyby eksportera i która w dodatku opóźniłaby wypłynięcie statku o 5 godzin.

20. W przypadkach gdy przesyłki przedstawiane są do wywozu w miejscach załadunku w głębi kraju, koszty handlowe nie występują, ponieważ przesyłki są z reguły przedstawiane przed załadunkiem na terenie eksportera. Dwa spośród objętych kontrolą państw członkowskich, Niemcy i Włochy⁽¹⁾, pobierają od eksportera opłatę z tytułu kontroli bezpośredniej. Koszt jednej godziny interwencji na miejscu załadunku wynosi około 180 euro.

21. Wynika z tego, że koszt kontroli może przewyższać wartość wypłaconych refundacji, co potwierdza nieefektywność kontroli zgłoszeń pociągających za sobą niską wartość refundacji.

(1) Francuskie służby celne pobierają od eksportera opłatę, jeśli ten ubiega się o odprawę celną towarów poza normalnymi godzinami urzędowania urzędu celnego.

Minimalna liczba kontroli podmiany i ich zakres

29. Prawodawstwo stanowi (¹), że urzędy celne wyprawdzenia powinny z zasady przeprowadzać co najmniej jedną kontrolę podmiany na każdy dzień, w którym przesyłki opuszczają obszar celny UE z różnych miejsc wyprawdzenia. Wybór przesyłek do kontroli powinien być dokonywany w miarę możliwości na podstawie analizy ryzyka.

30. Przytoczona tu zasada „jedna kontrola na dzień” bywa rozmaicie interpretowana. Jeśli przez siedem dni nadchodzą przesyłki do załadunku na statek, który wyrusza siódmego dnia, to w Zjednoczonym Królestwie kontroli zostanie poddana jedynie jedna przesyłka. Inaczej jest w przypadku przesyłek opuszczających obszar celny UE codziennie przez okres siedmiu dni poprzez urząd celny na granicy łotewsko-rosyjskiej: w takim wypadku przeprowadzonych zostanie siedem kontroli podmiany. Ta druga reguła stosowana jest również w portach w Belgii, Niemczech, we Francji, Włoszech oraz w Niderlandach.

31. Kolejny problem interpretacyjny dotyczy przesyłek (samochód ciężarowy/naczepa lub kontener), obejmujących wiele zgłoszeń wywozowych, których liczba w niektórych, rzadkich przypadkach dochodzi do 30. Niejasne prawodawstwo oraz rozbieżne interpretacje doprowadziły do sytuacji, w której niektóre państwa członkowskie (np. Łotwa, Węgry i Słowenia) sprawdzają całą przesyłkę, natomiast większość pozostałych państw członkowskich wybiera do kontroli tylko jedno ze zgłoszeń.

Szczegółowe kontrole podmiany

32. Urząd celny wyprawdzenia towarów z obszaru celnego UE musi przeprowadzić szczegółową kontrolę podmiany wówczas, gdy stwierdzi usunięcie lub zerwanie założonej przy wyjściu plomby lub gdy nie zostało udzielone zwolnienie (²) z zaplombowania. Szczegółowe kontrole podmiany mogą prowadzić do pełnej kontroli bezpośredniej.

33. Zaobserwowana w trakcie kontroli praktyka była taka, że badane są wszystkie samochody ciężarowe/naczepy w urzędzie celnym wyprawdzenia na wschodniej granicy UE (Węgry, Łotwa, Polska, Słowenia), co pozwala na sprawdzenie integralności plomb. Praktyka jest odmienna w przypadku przesyłek (głównie kontenerów), których ostateczne wyprawdzenie odbywa się z portów wspólnotowych we Francji, Włoszech, w Niderlandach i Zjednoczonym Królestwie, gdzie nie są one poddawane tak drobiazgowej kontroli. Dzieje się tak, ponieważ w tych państwach członkowskich urzędnicy celni nie sprawdzają systematycznie plomb w momencie przybycia przesyłek do miejsca

fizycznego wyprawdzenia poza obszar celny UE. Dlatego też przesyłki z zerwanymi, uszkodzonymi lub brakującymi plombami nie zawsze są identyfikowane i mogą uniknąć szczegółowych kontroli podmiany. Właśnie w celu rozwiązania tego problemu francuskie służby celne nałożyły dodatkowy 2 % próg kontroli w zakresie oplombowania przesyłek.

Jakość kontroli podmiany

34. Z zasady kontrole podmiany są kontrolami wizualnymi, polegającymi na sprawdzeniu, czy towary odpowiadają towarzyszącym im dokumentom. Często praktyką stwierdzoną w urzędach celnych jest otwieranie drzwi kontenerów i identyfikowanie jedynie tych towarów, które są natychmiast widoczne (kontrola typu „tailgate”). Często ma to związek z brakiem łatwej dostępnej infrastruktury wyładunkowej, w szczególności w małych portach (np. Triest, Dunkierka). Najlepszą praktykę stwierdzono w urzędach celnych na wschodnich granicach UE, gdzie kontrole przesyłek przewożonych w krytych plandekach samochodach ciężarowych były gruntowne.

Działania następcze w związku z nieprawidłowościami wykrytymi w wyniku kontroli podmiany i szczegółowych kontroli podmiany

35. Urzędy celne wyprawdzenia muszą informować agencje płatnicze w państwach członkowskich o nieprawidłowościach wykrytych w wyniku kontroli bezpośrednich i mogą zwrócić się do nich o szczegółowe dane dotyczące podjętych działań następczych.

36. Duńskie, łotewskie, polskie i słoweńskie urzędy celne wyprawdzenia powiadamiały o nieprawidłowościach właściwe agencje płatnicze w innych państwach członkowskich. W większości przypadków nie otrzymywały one jednak żadnych informacji zwrotnych co do działań następczych, mimo iż o takie informacje się zwracały.

37. Szczególny problem stwierdzono w duńskim urzędzie celnym w Aalborg. W wyniku kontroli przeprowadzonych przez ten urząd wykryto znaczną liczbę przypadków brakujących plomb w miejscu wyprawdzenia towarów poza obszar celny UE. Zamiast jednak przeprowadzić wymagane szczegółowe kontrole podmiany, urząd odmawiał poświadczenia, że towary opuściły obszar celny UE, powołując się na niemożność stwierdzenia tożsamości towarów z uwagi na brak plomb. Pomiędzy sierpniem 2004 r. a lutym 2006 r. wspomniany urząd poinformował agencje płatnicze w innych państwach członkowskich, że nie może poświadczyć wyprawdzenia poza obszar celny UE 280 (³) przesyłek, z powodu usunięcia plomb. Odpowiedzi

(¹) Artykuł 10 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2090/2002 (Dz.U. L 322 z 27.11.2002, str. 4) stanowi, że „Liczba kontroli podmiany przeprowadzonych w każdym roku kalendarzowym nie jest mniejsza niż liczba dni, w których produkty objęte refundacjami wywozowymi opuszczają obszar celny Wspólnoty przez dany urząd celny wyprawdzenia”.

(²) Zwolnienie z zaplombowania może zostać udzielone w związku z cechami eksportowanych towarów (np. jaja wylęgowe).

(³) W 2005 r. całkowita populacja kwalifikująca się do kontroli podmiany liczyła 1 482. Liczba nieprawidłowości wykrytych w wyniku przeprowadzonych szczegółowych kontroli podmiany wyniosła 263.

wpłynęły jedynie w dwóch przypadkach ⁽¹⁾ na 280 powiadomień. Według duńskich urzędów celnych agencje płatnicze we Francji, w Grecji, we Włoszech i w Hiszpanii nie odpowiedziały na żadne powiadomienie wysłane przez duńskie władze. W 17 podobnych przypadkach dotyczących wywozu pochodzącego z Danii, urząd celny w Aalborg powiadomił duńską agencję płatniczą i w konsekwencji refundacje wywozowe zostały cofnięte.

38. Za ilustrację problemu może posłużyć przypadek, gdzie zestaw 30 autoryzowanych plomb firmowych został przez duńskie służby celne odnaleziony w szoferce samochodu ciężarowego. Plomby powinny być zostać założone w miejscu załadunku we Francji jako zabezpieczenie przed podmianą w trakcie tranzytu, jednak, jak się okazuje, były swobodnie dostępne.

Potwierdzenie wyprowadzenia poza obszar celny UE

39. Jednym z głównych elementów służących udokumentowaniu prawa do refundacji wywozowej jest potwierdzenie, że towary opuściły obszar celny Wspólnoty. W przypadku wszelkich eksportowanych towarów albo zgłoszenie wywozowe, albo dokument towarzyszący przesyłce w tranzycie (egzemplarz kontrolny T5) musi zostać opieczetowany i podpisany przez władze krajowe (służby celne) celem potwierdzenia wyprowadzenia towarów.

40. W Zjednoczonym Królestwie odpowiedzialność za potwierdzenie wyprowadzenia towarów w przypadku towarów, których wywóz odbywa się drogą morską w kontenerach, przekazana została agentom okrętowym i/lub operatorom portowym. Przepisy wymagają, aby takie potwierdzenie wystawiane było przez „właściwe władze” ⁽²⁾. Za takie władze nie można jednak być uznać agentów okrętowych ani operatorów portowych. Kontrole tego systemu przeprowadzone przez brytyjskie służby celne wykazały, że 21 % z 913 sprawdzonych wniosków zawierało niepoprawne dane w zakresie daty wyprowadzenia. Procedury zaobserwowane w Zjednoczonym Królestwie rodzą ryzyko

⁽¹⁾ 1) Duńskie służby celne nie potwierdziły wyprowadzenia i poinformowały belgijską agencję płatniczą (BIRB) o wynikach kontroli podmiiany w październiku 2004 r. BIRB wypłaciła jednak refundację wywozową na cukier w kwocie około 3 200 euro na podstawie pochodzącego z Norwegii dowodu dostarczenia towarów i poinformowała duńskie służby celne o podjętej decyzji w sierpniu 2005 r.

2) W czerwcu 2005 r. duńskie służby celne odmówiły poświadczenia wyprowadzenia towarów, ponieważ nie były w stanie ustalić ich tożsamości z uwagi na brak plomby założonej przy wyjściu z Niemiec. We wrześniu 2005 r. niemiecka agencja płatnicza (HZA Hamburg-Jonas) odmówiła wypłaty refundacji wywozowej w kwocie około 21 800 euro na kontener masła przeznaczony do Norwegii. Holenderski eksporter wniósł odwołanie od tej decyzji. Sprawa tocząca się przed sądem Finanzgericht w Hamburgu pod koniec stycznia 2007 r. była nadal w toku.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/1999 (Dz.U. L 102 z 17.4.1999, str. 11), art. 9 ust. 1 lit. a): „W przypadku gdy egzemplarz kontrolny T5 lub dokument krajowy zaświadczaający, że produkt opuścił obszar celny Wspólnoty, został potwierdzony przez właściwe władze, dane produkty...”.

potwierdzenia błędnej daty wyprowadzenia i co więcej, w związku z brakiem kontroli krzyżowych sięgających do dokumentacji handlowej, ryzyko potwierdzenia wyprowadzenia towarów, które nie odpowiadają towarom zgłoszonym.

41. W przypadku wywozu drogą morską przepisy wspólnotowe przewidują skomplikowany wachlarz opcji dotyczących tego, który urząd celny jest odpowiedzialny za potwierdzenie wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE oraz za kontrolę podmiiany, w zależności od tego, czy transport drogą morską (linia żeglugaowa) jest zatwierdzony przez służby celne jako „regularny” czy też „nieregularny”. Towary transportowane regularnymi liniami żeglugowymi to te transportowane na statkach kursujących jedynie pomiędzy portami znajdującymi się w obszarze celnym Wspólnoty.

42. W wyniku kontroli wykryto, że niektóre przesyłki mogą uniknąć kontroli podmiiany w ostatecznym miejscu wyprowadzenia poza obszar celny UE. Przykładowo ma to miejsce w przypadku gdy transportowane są one drogą morską pomiędzy państwami członkowskimi z wykorzystaniem regularnych linii morskich, a następnie drogą lądową do przejścia granicznego UE. Może to doprowadzić do potwierdzenia wyprowadzenia w miejscu, które nie jest faktycznym miejscem wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE, co niesie z sobą ryzyko potwierdzenia nieprawidłowych dat wyprowadzenia oraz ryzyko ponownego wprowadzenia na obszar celny UE towarów, dla których poświadczono prawo do refundacji (patrz: ilustracja 2 i 3).

Wyniki kontroli bezpośrednich i ich kontekst

43. Państwa członkowskie są zobowiązane do powiadamiania o liczbie nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośrednich w zakresie refundacji wywozowych. Tabela 4 pokazuje wartości nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośrednich z lat 2000–2005, o których powiadomiono OLAF ⁽³⁾. Łącznie wartość ta wyniosła 3,5 mln euro. W tym kontekście należy odnotować, że wartość wykrytych wszelkimi metodami nieprawidłowości związanych z refundacjami wywozowymi z ostatnich pięciu lat wyniosła 98,6 mln euro. Stanowi to około 16 % wartości wszystkich nieprawidłowości związanych z rolnictwem zgłoszonych OLAF w tym okresie, podczas gdy udział refundacji wywozowych w całości wydatków rolnych wyniósł 8,6 %. Dlatego też, choć państwa członkowskie wykonują kontrole bezpośrednie w wymaganej liczbie, wyniki wyrażone wartością wykrytych nieprawidłowości są stosunkowo słabe.

⁽³⁾ Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych.

Tabela 4

Wartości nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośrednich i zgłoszonych OLAF-owi

Kwoty zgłoszonych nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośredniej przewidzianej rozporządzeniem (EWG) nr 386/90

(w euro)

Państwo członkowskie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Łącznie
BE		66 723	40 875	64 191		57 129	228 918
DK	173 999	91 724	152 451	7 309	63 088	63 309	551 880
DE	272 941	99 239	89 706	212 440			674 326
IE		14 347	62 974	0	28 378		105 699
EL							0
ES	447 637	120 226					567 863
FR		93 026	55 887	135 144	311 035	80 443	675 535
IT				13 258	8 351	23 800	45 409
LU							0
NL				108 139			108 139
AT	165 748	4 300	13 931	4 662	90 616	41 685	320 942
PT		4 031	22 481	4 021	22 982	25 246	78 761
FI							0
SE							0
UK							0
UE-15	1 060 325	493 616	438 305	549 164	524 450	291 612	3 357 472
CZ							0
EE							0
CY						18 327	18 327
LV							0
LT						18 576	18 576
HU							0
MT							0
PL					8 671	50 914	59 585
SI							0
SK							0
UE-10					8 671	87 817	96 488
Łącznie	1 060 325	493 616	438 305	549 164	533 121	379 429	3 453 960

Źródło: Baza danych nieprawidłowości OLAF-u, stan na grudzień 2006 r.

44. Wskaźnik powiadomienia o nieprawidłowościach wyrażony jako procent wartości skontrolowanych zgłoszeń (w zakresie, w jakim informacje te zostały dostarczone przez państwa członkowskie) jest również stosunkowo niski. Według rocznych sprawozdań państw członkowskich za rok 2005 ogólny wskaźnik powiadomienia o nieprawidłowościach wykrytych poprzez kontrole bezpośrednie wyniósł 0,2 % sprawdzonych kwot refundacji wywozowych ⁽¹⁾.

45. Porównanie wartości nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośrednich z wartością nieprawidłowości wykrytych innymi metodami pozwala na wykazanie stosunkowo niskiego wskaźnika wykrycia. Tabela 5 przedstawia porównanie

wartości zgłoszonych OLAF nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośrednich i w wyniku kontroli *ex post* ⁽²⁾ dokumentów handlowych. Wynik (stosunek 11 do 1 na rzecz kontroli *ex post*) sugeruje, że kontrole *ex post* wykonywane po dokonaniu fizycznego wywozu, do chwili obecnej okazały się skuteczniejszym instrumentem wykrywania nieprawidłowości. Chociaż jedynie niektóre rodzaje nieprawidłowości wykrywane w wyniku kontroli bezpośrednich mogą być wykryte przez kontrole *ex post* — a oba rodzaje kontroli są w globalnym procesie kontroli niezbędne — dane te mogą wskazywać, że kontrole bezpośrednie i kontrole podmiary mogłyby być lepiej ukierunkowane.

⁽¹⁾ Sprawozdania państw członkowskich wynikające z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002 oraz sprawozdanie podsumowujące Komisji na dzień 17 listopada 2006.

⁽²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 4045/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli przez państwa członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz.U. L 388 z 30.12.1989, str. 18).

Tabela 5

Wartość nieprawidłowości zgłoszonych OLAF-owi, wykrytych w wyniku administracyjnych kontroli *ex post* (rozporządzenie (EWG) nr 4045/89)

Nieprawidłowości wykryte w wyniku kontroli przewidzianych rozporządzeniem 4045/89 (kwoty w euro)						
	2001	2002	2003	2004	2005	Łącznie
Łącznie	7 711 833	4 655 655	5 638 791	8 044 471	1 695 640	27 746 390

Kwoty zgłoszonych nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli bezpośredniej przewidzianej rozporządzeniem (EWG) nr 386/90 (kwoty w euro)

	2001	2002	2003	2004	2005	Łącznie
Łącznie	493 616	438 305	549 164	533 121	379 429	2 393 635

Porównanie kwot zgłoszonych nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli przewidzianej rozporządzeniem 4045/89 z kwotami zgłoszonych nieprawidłowości wykrytych w wyniku kontroli przewidzianej rozporządzeniem 386/90

(kwoty z rozporządzenia 4045/89 podzielone przez kwoty z rozporządzenia 386/90)

Stosunek kwot z 4045/89 do kwot z 386/90	15,6	10,6	10,3	15,1	4,5	11,6
--	------	------	------	------	-----	------

Źródło: Baza danych nieprawidłowości OLAF-u, stan na dzień 1 grudnia 2006 r.

Czy stosowane przez Komisję rozwiązania do monitorowania wykonania tych kontroli są zadowalające oraz czy Komisja przedsięwzięła odpowiednie działania w odpowiedzi na wyniki tych kontroli lub na stwierdzone uchybienia?

46. Komisja regularnie prowadzi w państwach członkowskich kontrole w zakresie procedur kontrolnych w obszarze refundacji wywozowych. Prowadzone są również kontrole dokumentów w zakresie sprawozdań rocznych państw członkowskich. Trybunał ocenił sprawozdania z tych kontroli za okres 2001–2004 i stwierdził, że w odpowiedni sposób uwzględniły one kluczowe mechanizmy kontrolne w systemie kontroli bezpośrednich i podmiiany. Prowadzone przez Komisję kontrole objęły główne obszary rozporządzenia (EWG) nr 386/90 w zakresie zastosowania systemów analizy ryzyka, dostatecznej liczby kontroli, właściwego ich udokumentowania, poświadczania wyprowadzenia, procedur plombowania i pochodzenia towarów. Ponadto kontrole dotyczące refundacji wywozowych przeprowadzono również w zakresie prefinansowania i metodyki kontroli wynikających z rozporządzenia (EWG) nr 4045/89.

47. Działania Komisji w odniesieniu do sprawozdań rocznych państw członkowskich wynikających z rozporządzenia (EWG) nr 386/90 obejmują wszelkie oczywiste przypadki niezgodności w zakresie liczby kontroli do przeprowadzenia (tj. powiadamianie o uchybieniach przez państwa członkowskie). Mimo iż kwestie podniesione przez państwa członkowskie zostały omówione na posiedzeniach Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych, wciąż należy podjąć dalsze działania w zakresie przewidywalności kontroli (kwestia zgłoszona przez Włochy w kwietniu 2003 r.) i potencjalnego unikania kontroli podmiiany (kwestia zgłoszona przez Danię w maju 2004 r.) W celu zweryfikowania poprawności sprawozdań rocznych państw członkowskich Trybunał sprawdził wartość nieprawidłowości zgłoszonych za 2004 r. i ustalił, że władze holenderskie zgłosiły nieprawidłowości na łączną kwotę 1,4 mln euro. W następstwie prac Trybunału wartość tę obniżono do 78 000 euro.

48. W wyniku kontroli przeprowadzonych przez Komisję w państwach członkowskich nałożone zostały korekty finansowe z tytułu uchybień w systemach kontroli państw członkowskich, co obrazuje tabela 6. 67 % lub 34 mln euro stanowią korekty wynikające z niedociągnięć w kontrolach podmiiany, kontrolach bezpośrednich oraz kontrolach dokumentacji (w Belgii, Danii, Niderlandach i Zjednoczonym Królestwie), a jedynie 33 % lub 16,5 mln euro) odnosi się do uchybień w zakresie uregulowań dotyczących dobrostanu zwierząt (w Niemczech, Francji i Niderlandach).

Tabela 6

Refundacje wywozowe — korekty finansowe z lat 2002–2007 (w euro)

	Dobrostan zwierząt	System programowania ⁽¹⁾	Kontrole bezpośrednie ⁽²⁾	Kontrole podmiany	Daty wizyt kontrolnych	Opóźnienie w latach
Niderlandy ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	1 064 627				27–29/11/2000 8–10/1/2001	3,0
				26 664 623	14–18/5/2001	5,7
Niemcy ⁽⁴⁾	13 823 822				13–17/11/2000 23–26/1/2001	3,6
Francja ⁽⁴⁾	1 649 756				23–25/10/2000 5–9/2/2001	3,8
Belgia ⁽⁵⁾			225 713		3–7/12/2001	3,4
Zjednoczone Królestwo ⁽⁶⁾		369 440	10 772		czerwiec 2001 listopad 2001	4,3
Dania				6 616 032	24–28/9/2001 21/6/2002	
Łącznie	16 538 205	369 440	236 485	33 280 655		
Ogółem				50 424 785		
Procentowy udział w ogólnej kwocie korekt	32,8 %	0,7 %	0,5 %	66,0 %		

⁽¹⁾ Niedociągnięcia w systemie programowania.

⁽²⁾ Niespełnienie wymogu przeprowadzenia minimalnej liczby inspekcji.

⁽³⁾ Decyzja nr 17 (2004/561/WE); Dz.U. L 250 z 24.7.2004, str. 21.

⁽⁴⁾ Decyzja nr 18 (2005/354/WE); Dz.U. L 112 z 3.5.2005, str. 14.

⁽⁵⁾ Decyzja nr 20 (2005/579/WE); Dz.U. L 199 z 29.7.2005, str. 84.

⁽⁶⁾ Decyzja nr 22 (2006/554/WE); Dz.U. L 218 z 9.8.2006, str. 12.

⁽⁷⁾ Decyzja nr 24 (2007/243/WE); Dz.U. L 106 z 24.4.2007, str. 55.

Uwaga: Zastosowany kurs wymiany:

1 euro = 0,6791GBP (27.7.2006).

49. Wciąż jednak toczą się sprawy dotyczące niezgodności związanych z kontrolami podmiany we Włoszech i w Niderlandach, gdzie wizyty kontrolne przeprowadzono w latach 2001–2002. To samo dotyczy kontroli przeprowadzonych w 2004 r., gdzie procedury rozliczenia rachunków mogą pociągnąć za sobą korekty finansowe wobec Niemiec, Irlandii, Hiszpanii, Francji, Włoch, Niderlandów i Zjednoczonego Królestwa. Kontrolerzy Komisji wykryli niedociągnięcia związane z jakością kontroli bezpośrednich i kontroli podmiany, wywozem cukru, stosowaniem kar, jakością systemów analizy ryzyka oraz ze spełnieniem wymogu liczby inspekcji.

50. Komisja nie podjęła jeszcze skutecznych działań zmierzających do wyjaśnienia lub zaostrzenia przepisów w następstwie ustaleń poczynionych w wyniku kontroli rozliczenia rachunków. Problem przewidywalności kontroli został odnotowany w sprawozdaniach z kontroli dotyczących Niderlandów (czerwiec 2004 r.), Hiszpanii (maj 2004 r.) i Belgii (marzec 2005 r.), jednak do chwili obecnej nie przedstawiono jasnych propozycji w tym zakresie.

51. Pomimo iż własne standardy wewnętrzne Komisji wyznaczają okres 16 miesięcy (bez procedury pojednawczej) i 24 miesięcy (z procedurą pojednawczą) jako czas, jaki powinien upłynąć pomiędzy wizytą kontrolną a ostateczną

decyzją, w przypadku kontroli w zakresie kontroli bezpośrednich i kontroli podmiany terminy te nie były w pełni przestrzegane.

52. Główne tematy poruszone w niniejszym sprawozdaniu i przedstawione tu uwagi zostały podniesione przez Trybunał we wstępnych ustaleniach z kontroli przesłanych państwom członkowskim oraz udostępnionych Komisji w kwietniu 2005 r. Omawiano je również na posiedzeniach Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych, ostatnio w połowie 2006 r. Niemniej jednak Komisja nie podjęła jeszcze żadnych konkretnych działań w związku z tymi ustaleniami.

WNIOSKI I ZALECENIA

53. W kontekście kontroli bezpośrednich Trybunał ustalił, że interpretacja ram prawnych przez państwa członkowskie doprowadziła do systematycznego prowadzenia wielu kontroli w siedzibie eksportera na początku procesu załadunku. Pociąga to za sobą przewidywalność kontroli dla eksportera i sprawia, że kontrola taka staje się nieskuteczna. Przepisy stanowią jasno, że kontrole muszą być prowadzone często i bez uprzedzenia, a także że kontrole, o których eksporter został wyraźnie lub milcząco ostrzeżony nie są zaliczane na poczet minimalnej wymaganej liczby kontroli do przeprowadzenia.

Zalecenie 1

Komisja powinna zapewnić właściwe stosowanie rozporządzenia, tak aby kontrole w siedzibie eksportera przeprowadzane były w nieprzewidywalny sposób i bez milczącego ostrzeżenia. Komisja powinna zapewnić skuteczne działania następcze w związku z ustaleniami Trybunału i tymi, które sama poczyniła w celu ustalenia, czy kontrole niespełniające tych kryteriów powinny być zaliczane na poczet wymaganego pięcioprocentowego minimum.

54. Wbrew przepisom kontrole bezpośrednie przeprowadzono w odniesieniu do znacznej liczby zgłoszeń o niskiej wartości. Od 6 % do 13 % kontrole bezpośrednich przeprowadzonych w 2005 r. odpowiadało jedynie 0,1 % łącznej wartości refundacji objętych tymi kontrolami. Szczególnie dotyczy to tych państw członkowskich, które nie stosowały analizy ryzyka do wyboru zgłoszeń, jednak nawet w trzech państwach członkowskich objętych kontrolą Trybunału stosujących analizę ryzyka regularnie dochodziło do kontroli przesyłek o niskiej wartości.

Zalecenie 2

Komisja powinna przeanalizować metodę, według której państwa członkowskie wybierają zgłoszenia do kontroli bezpośredniej. Komisja powinna rozważyć narzucenie obowiązku stosowania analizy ryzyka i podwyższenie minimalnej wartości refundacji, w przypadku której zgłoszenie podlega kontrolom bezpośrednim. Dzięki temu kontrole bezpośrednie stałyby się bardziej efektywne pod względem kosztów, a dzięki wybieraniu przesyłek o większej wartości i wyższym ryzyku wykorzystanie zasobów służb celnych stałoby się bardziej wydajne.

55. Zdarza się, że kontrole bezpośrednie ładunków masowych obejmują jedynie małą część ładunku. W przypadkach gdzie kontrole takie prowadzone są w izolacji, bez dalszego sprawdzenia, czy cała przesyłka odpowiada treści zgłoszenia i kwalifikuje się do refundacji, rodzi się ryzyko zniweczenia wartości kontroli.

Zalecenie 3

Komisja powinna wyjaśnić, że w przypadku gdy do kontroli bezpośredniej wytypowana zostanie część ładunku masowego, władze krajowe zobowiązane są do sprawdzenia całego ładunku, np. w drodze kontroli krzyżowych z innymi zapisami, oraz upewnienia się, że kontrola nie objęła jedynie wyodrębnionej części ładunku.

56. W odniesieniu do kontroli podmiany Trybunał poczynił następujące ustalenia:

a) Niektóre z przeprowadzanych kontroli polegały na pobieżnym wizualnym sprawdzeniu części przesyłki i nie spełniały założeń kontroli.

b) Sposoby ustalania minimalnej wymaganej liczby kontroli były różne w poszczególnych państwach członkowskich.

c) Przepisy stanowią, że towary poddane kontroli bezpośredniej i zaplombowane przez służby celne są zwolnione z dalszych kontroli podmiany (chyba że zaistnieją wyjątkowe okoliczności). Kontrola wykazała, że niektóre przesyłki z plombą celną (założoną w innych celach), które nie zostały poddane kontroli bezpośredniej, były następnie zwolnione z możliwości wytypowania do kontroli podmiany w miejscu wyprowadzenia poza obszar celny UE.

d) Szczegółowe kontrole zaplombowanych przesyłek prowadzone są przez urzędy celne wyprowadzenia, w przypadku gdy założone uprzednio plomby zostaną zerwane lub naruszone. W związku z brakiem wyraźnych zasad regulujących prowadzenie kontroli zaplombowanych przesyłek, ich realizacja jest, jak ustalono, niespójna.

e) W przypadku gdy towary są transportowane między państwami członkowskimi drogą morską przed ich wyprowadzeniem poza obszar celny UE transportem samochodowym lub kolejowym, istnieje możliwość, że zostaną one wyłącznie z kontroli podmiany w miejscu ostatecznego wyprowadzenia towarów poza obszar celny Wspólnoty.

f) Przesyłkom docierającym do miejsca wyprowadzenia poza obszar celny UE nie towarzyszy dokumentacja jasno określająca wartość refundacji, a nawet to, czy refundacja w ogóle jest należna, przez co urzędnicy odpowiedzialni za przeprowadzanie takich kontroli mają trudności z ustaleniem, które przesyłki należy sprawdzić.

g) W przypadku wykrycia nieprawidłowości w wyniku kontroli podmiany, istnieje obowiązek powiadomienia o takich nieprawidłowościach państwa członkowskiego, z którego pochodzą dane towary. Powiadomienie takie może zawierać prośbę o udzielenie informacji o wszelkich podjętych w tym kontekście działaniach następczych. Trybunał ustalił, że system ten nie funkcjonował zgodnie z zamierzeniami, a organy prowadzące kontrole nie uzyskiwały informacji o działaniach następczych.

Zalecenie 4

Trybunał zaleca, co następuje:

Wymogi prawne dla kontroli podmiany powinny zapewniać możliwość wizualnej identyfikacji całości wybranej do kontroli przesyłki.

Należy rozważyć zastąpienie zasady „jedna kontrola na dzień” zasadą, że minimalna wymagana liczba kontroli podmiany do przeprowadzenia stanowi pewien procent zgłoszeń.

Komisja powinna podjąć działania zmierzające do tego, aby wartość plomb umieszczonych na przesyłkach towarów kwalifikujących się do refundacji wywozowych była jasna i jednoznaczna. W ten sposób Komisja powinna zapewnić objęcie kontrolami podmiiany wszystkich wywozów poza tymi, które zostały poddane kontroli bezpośrednio i zaplombowane przez służby celne.

Komisja powinna zrewidować przepisy regulujące kontrole podmiiany — w tym szczególnie kontrole podmiiany — w celu zapewnienia harmonizacji w ich zastosowaniu w poszczególnych państwach członkowskich. Urzędnicy odpowiedzialni za prowadzenie tych kontroli na granicach UE powinni mieć jasność co do tego, które przesyłki należy uwzględnić przy typowaniu przesyłek do kontroli.

Komisja powinna zapewnić przestrzeganie procedur związanych z powiadamianiem o nieprawidłowościach wykrytych w wyniku kontroli podmiiany oraz procedur związanych z podejmowaniem działań następczych, a także skuteczną realizację wymaganych działań następczych przez właściwe państwa członkowskie.

57. W odniesieniu do prowadzonego przez Komisję monitoringu w zakresie stosowania ram prawnych oraz działań naprawczych podejmowanych w odpowiedzi na stwierdzone uchybienia:

- a) Ustalenia Trybunału w znacznej mierze pokrywają się z ustaleniami poczynionymi przez służbę audytu Komisji. Mimo iż Komisja od dłuższego już czasu ma świadomość tych uchybień, nie zareagowała ona zmianami legislacyjnymi ani wprowadzonymi na czas korektami finansowymi.
- b) Fakt, że kontrole *ex post* w zakresie refundacji prowadzone na podstawie dokumentacji po zakończeniu procesu wywozu wykazują znacząco wyższą liczbę nieprawidłowości niż

kontrole bezpośrednie może sugerować, że kontrole bezpośrednie i kontrole podmiiany mogłyby być lepiej ukierunkowane.

- c) Komisja monitoruje funkcjonowanie kontroli poprzez prowadzenie własnych kontroli w państwach członkowskich oraz poprzez analizę sprawozdań z wykonania kontroli w zakresie refundacji wywozowych, do których składania zobowiązane są państwa członkowskie. Dla Komisji funkcjonowanie takich kontroli jest jednym ze źródeł, z których uzyskuje ona wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości płatności z tytułu subsydiów rolnych.

Uchybieniem wykrytym przez Trybunał należy skutecznie zarządzić, tak aby zagwarantować, że kontrole bezpośrednie i kontrole podmiiany dostarczają Komisji lepszego poziomu pewności w zakresie wydatków na refundacje wywozowe.

Zalecenie 5

Trybunał zaleca, co następuje:

Komisja powinna zaproponować zmiany legislacyjne wzmocniające kontrole bezpośrednie i kontrole podmiiany oraz zapewniające ich harmonijną i skuteczną realizację. Zmiany te powinny doprowadzić do tego, aby kontrole były nieprzewidywalne, zastosowanie analizy ryzyka przy doborze pozycji do kontroli stało się obowiązkowe, a kontrole podmiiany obejmowały te wywozy, które nie zostały uprzednio poddane kontroli bezpośredniej.

Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na ważność kontroli przeprowadzanych przed załadunkiem towarów i ustalić, czy takie kontrole mogą zostać uznane za spełniające kryteria wymagane do zaliczenia ich na poczet minimalnej liczby kontroli wymaganej rozporządzeniem.

Niniejsze sprawozdanie specjalne zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy w Luksemburgu na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2007 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego
Hubert WEBER
Prezes

ILUSTRACJE

Ilustracja 1

Wywóz wołowiny z Hiszpania do Rosji poprzez Niemcy i Łotwę, samochodem ciężarowym

Wartość refundacji wywozowej dla przesyłki wołowiny: 9 000 euro. Towary w drodze do miejsca przeznaczenia mogą być przechowywane w chłodni (np. w Hamburgu/Niemcy) pod dozorem celnym, przed podjęciem przez eksportera decyzji o wyborze środka transportu (statek lub samochód ciężarowy).

Ilustracja 2

Wywóz mrożonych kurczaków (mięso drobiowe) z Morlaix (Francja) do Arabii Saudyjskiej (Arabia Saudyjska) poprzez Brest (Francja) i Rotterdam (Niderlandy) statkiem pomocniczym i statkiem morskim w 24-tonowych kontenerach

Wartość refundacji wywozowej dla 24-tonowego kontenera: 10 800 euro w listopadzie 2004 r.

Urząd wyjścia: Morlaix

Urząd wyprowadzenia: Brest (przeładunek w Rotterdamie)

Statek pomocniczy linii Brest/Rotterdam (mimo iż jest to regularna linia żeglugaowa w znaczeniu handlowym) nie ma statusu celnego „regularnej” linii żeglugaowej w znaczeniu kodeksu celnego. Poprawne jest zatem potwierdzenie wyprowadzenia towarów z UE przez urząd celny w Breście w dniu opuszczenia przez statek portu w Breście.

Ilustracja 3

Wywóz mleka pełnego w proszku z Cookstown (Zjednoczone Królestwo) do Moskwy (Rosja) poprzez Rotterdam (Niderlandy), Rygę (Łotwa) oraz Grebnewę (Łotwa) statkiem i samochodem ciężarowym

Wartość refundacji wywozowej za 25-tonowy kontener: 13 650 euro w czerwcu 2005 r.

Urząd wyjścia: Belfast (odprawa w głębi kraju w Cookstown)

Urząd (pierwszego) wyprowadzenia: Belfast

Urząd (ostatecznego) wyprowadzenia: Grebneva/Łotwa

Zależnie od tego, czy wykorzystane zostaną „regularne” czy „nieregularne” linie żeglugowe, urzędem celnym wyjścia odpowiedzialnym za kontrole podmiary i potwierdzenie wyprowadzenia towarów poza obszar celny Wspólnoty może być Belfast/Zjednoczone Królestwo, Rotterdam/Niderlandy lub Grebneva/Łotwa.

ZAŁĄCZNIK

JAK DZIAŁA SYSTEM

Poniżej znajduje się krótki opis systemu kontroli bezpośrednich i kontroli podmiany w zakresie przesyłek objętych refundacjami wywozowymi, a także potwierdzania wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE.

- a) eksporterzy mogą przedstawić swoje podlegające refundacjom wywozowym przesyłki w głębi kraju w miejscu załadunku (w siedzibie firmy) lub w urzędzie celnym w głębi kraju lub też urzędzie celnym w miejscu wyprowadzenia towarów poza obszar celny UE;
- b) towarom towarzyszyć musi zgłoszenie wywozowe zawierające między innymi opis towarów i informację o ich ilości;
- c) w przypadku gdy towary przedstawiane są w miejscu załadunku w głębi kraju, ogólna zasada zobowiązuje eksportera do powiadomienia z 24-godzinnym wyprzedzeniem o początku i końcu załadunku (uprzedzenie) ⁽¹⁾;
- d) przynajmniej 5 % zgłoszeń wywozowych złożonych dla danego sektora produktów powinno zostać poddanych kontroli bezpośredniej w danym roku ⁽²⁾;
- e) obniżone progi kontroli dla poszczególnych sektorów produktów ⁽³⁾ są dozwolone wówczas, gdy do wyboru zgłoszeń do kontroli stosowana jest analiza ryzyka, jednak ogólny próg na poziomie 5 % zgłoszeń musi zostać zachowany. Kontrole bezpośrednie w sektorach produktów „wysokiego ryzyka” kompensują kontrole obejmujące mniej niż 5 % zgłoszeń w sektorach produktów „niskiego ryzyka”;
- f) zgłoszenia o niskiej wartości refundacji wywozowej lub niskiej ilości (< 200 euro i < 500 kg) nie powinny być brane pod uwagę przy doborze zgłoszeń do kontroli bezpośredniej, chyba że zachodzi podejrzenie oszustwa lub nadużycia ⁽⁴⁾;
- g) kontrole bezpośrednie nie powinny być zaliczane jako kontrole, jeśli eksporter został wyraźnie lub milcząco ostrzeżony ⁽⁵⁾;
- h) w przypadku gdy towary fizycznie opuszczają obszar celny UE w innym miejscu niż to, gdzie towary i zgłoszenie wywozowe zostały przedstawione, środek transportu lub opakowanie muszą być zaplombowane. Plomby zakładane są przez służby celne lub przez samych eksporterów, którym służby celne zezwoliły na stosowanie plomb firmowych ⁽⁶⁾;
- i) kontrole podmiany ⁽⁷⁾ powinny być przeprowadzane na przynajmniej tylu zgłoszeniach, ile jest dni, w których niezaplombowane ⁽⁸⁾ towary objęte refundacjami wywozowymi opuszczają obszar celny UE poprzez dany urząd celny (z zasady minimalnie jedno zgłoszenie na dzień);
- j) ponadto w przypadku usunięcia lub zerwania plomb bądź nieudzielenia zwolnienia z zaplombowania należy przeprowadzić kontrole szczegółowe;
- k) kontrole podmiany są kontrolami wizualnymi, których celem jest sprawdzenie, czy towary odpowiadają towarzyszącym im dokumentom celnym;
- l) refundacje wywozowe stają się należne między innymi po potwierdzeniu przez służby celne, że towary opuściły obszar celny UE ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Artykuł 5 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 800/1999.

⁽²⁾ Artykuł 3 rozporządzenia (EWG) nr 386/90.

⁽³⁾ „... obowiązuje minimalny wskaźnik 2 % na sektor produktów”.

⁽⁴⁾ Artykuł 2 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

⁽⁵⁾ Artykuł 3 rozporządzenia (EWG) nr 386/90 i art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

⁽⁶⁾ Artykuł 7 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

⁽⁷⁾ Artykuł 10 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

⁽⁸⁾ Kontrole podmiany nie powinny z zasady być przeprowadzane w sytuacji, gdy przesyłki zostały zaplombowane plombą celną przy wyjściu, ponieważ przesyłki takie uznaje się za poddane kontroli bezpośredniej i zgodne ze zgłoszeniem.

⁽⁹⁾ W przypadku gdy stawki refundacji zależą od kraju przeznaczenia, wymagany jest dowód dostarczenia towarów na rynek zgłoszonego kraju przeznaczenia.

ODPOWIEDZI KOMISJI**STRESZCZENIE**

I. Refundacje wywozowe stanowiły jeden z głównych elementów wspólnej polityki rolnej (WPR) aż do reformy WPR w roku 1992, a w wyniku kolejnych reform WPR straciły na znaczeniu. Ilustrują to dane w tabeli 1: wielkość refundacji zmniejszyła się z 9,8 mld euro w 1988 r. do 2,5 mld euro w 2006 r. W roku 2007 na refundacje wywozowe przewidziano w budżecie zaledwie 1,4 mld euro. Co najważniejsze, Komisja podjęła w ramach WTO polityczne zobowiązanie do zlikwidowania wszelkich refundacji wywozowych do roku 2013.

Jednak aż do momentu wypłaty ostatniej refundacji należy utrzymać w pełni działający system kontroli. Dlatego Komisja z zadowoleniem przyjmuje większość zaleceń, co do których będą podejmowane dalsze działania. Jednak żadna znacząca modyfikacja systemu kontroli nie powinna prowadzić do niepotrzebnego komplikowania prawodawstwa lub do zwiększenia w sposób nieproporcjonalny obciążeń administracyjnych dla administracji i zainteresowanych stron w celu przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom. Byłoby to nieuzasadnione, biorąc pod uwagę fakt, że obecny system refundacji wywozowych jest stopniowo wycofywany i zostanie zlikwidowany.

II. Kontrole bezpośrednie przesyłek objętych refundacjami wywozowymi stanowią element obowiązującego ogólnego kompleksowego systemu kontroli. System ten obejmuje również kontrole administracyjne *ex ante* 100 % wniosków dotyczących refundacji wywozowych, kontroli *ex post* na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89 oraz weryfikację Komisji w ramach rozliczenia rachunków.

IV.

- a) Komisja zdaje sobie sprawę z zagrożenia, jakie niesie ze sobą przewidywalność kontroli i na posiedzeniu Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych, które odbyło się 10 maja 2005 r., przypomniała państwom członkowskim o konieczności zmieniania terminów kontroli bezpośrednich, aby utrzymać element zaskoczenia.
- b) Zgodnie ze sprawozdaniami rocznymi złożonymi przez państwa członkowskie, w roku 2005 kontrolom bezpośrednim zostało poddane 6,08 % całkowitego wywozu o wartości powyżej określonych progów minimalnych. Wywóz ten stanowił niemal 7 % całego wywozu pod względem wartości, co pokazuje, że kontrole nie skupiały się na przesyłkach wywozowych o niskiej wartości.
- c) Stosowana metoda jest zgodna z prawodawstwem i celami strategicznymi. Kontrola reprezentatywnej próbki wysyłki towarów luzem przebiega podobnie jak postępowanie z innymi rodzajami towarów.

V.

- a) Kontroli podmiany dokonuje się poprzez wzrokowe sprawdzenie zgodności towarów z dokumentem, który im towarzyszy od urzędu celnego wywozu do urzędu celnego wyjścia ⁽¹⁾.

Jeśli chodzi o liczbę przeprowadzonych kontroli, państwa członkowskie przeważnie spełniały wymagania minimalne.

VI.

- a) Komisja z zadowoleniem przyjmuje ustalenia pkt 46 raportu, a w szczególności stwierdzenie, że „Trybunał ocenił sprawozdania z tych kontroli za okres 2001–2004 i stwierdził, że w odpowiedni sposób uwzględniły one kluczowe punkty kontrolne w systemie kontroli bezpośrednich i podmiany”.
- b) Komisja przekazała istotne ustalenia państwom członkowskim w odpowiednim czasie. W uzasadnionych przypadkach ustalenia te pociągną za sobą odzyskanie środków dla budżetu UE.

Przygotowywane są zmiany zarówno do rozporządzenia Rady (EWG) nr 386/90, jak i do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2090/2002, które mają na celu m.in. zaradzenie uchybieniom wskazanym przez Trybunał Obrachunkowy.

⁽¹⁾ Artykuł 10 ust. 4 rozporządzenia WE 2090/2002.

VII.

- b) Na posiedzeniu Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych, które odbyło się 10 maja 2005 r., przypomniano państwom członkowskim o konieczności zmieniania terminów kontroli bezpośrednich i oczekuje się, że państwa członkowskie podjęły w tej sprawie odpowiednie kroki.

Po dogłębnym rozpatrzeniu sprawy i przeprowadzeniu konsultacji Komisja przedstawi wkrótce wnioski prawne państwom członkowskim na forum Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych.

WSTĘP

1. Refundacje wywozowe stanowiły jeden z głównych elementów wspólnej polityki rolnej (WPR) aż do reformy WPR w roku 1992, a w wyniku kolejnych reform WPR straciły na znaczeniu. Ilustrują to dane w tabeli 1: wielkość refundacji zmniejszyła się z 9,8 mld euro w 1988 r. do 2,5 mld euro w 2006 r. W roku 2007 na refundacje wywozowe przewidziano w budżecie zaledwie 1,4 mld euro. Co najważniejsze, Komisja podjęła w ramach WTO polityczne zobowiązanie do zlikwidowania wszelkich refundacji wywozowych do roku 2013.

Jednak aż do momentu wypłaty ostatniej refundacji należy utrzymać w pełni działający system kontroli. Dlatego Komisja z zadowoleniem przyjmuje większość zaleceń, co do których będą podejmowane dalsze działania. Jednak żadna znacząca modyfikacja systemu kontroli nie powinna prowadzić do niepotrzebnego komplikowania prawodawstwa lub do zwiększenia w sposób nieproporcjonalny obciążeń administracyjnych dla administracji i zainteresowanych stron w celu przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom. Byłoby to nieuzasadnione, biorąc pod uwagę fakt, że obecny system refundacji wywozowych jest stopniowo wycofywany i zostanie zlikwidowany.

4. Oprócz kontroli wspomnianych przez Trybunał realizowane są również kontrole administracyjne *ex ante* 100 % wniosków dotyczących refundacji wywozowych i system kontroli *ex post* na mocy rozporządzenia (EWG) nr 4045/89.

UWAGI

13. Jeśli chodzi o Zjednoczone Królestwo, problem konieczności zamieniania wytypowanych do kontroli zgłoszeń, o którym wspomina Trybunał, wyniknął z wprowadzenia w 2004 roku nowego systemu komputerowego. Od tego czasu liczba tego rodzaju zmian znacznie spadła.

15. Państwa członkowskie mogą przeprowadzać dowolne kontrole na przesyłkach o niskiej wartości, pod warunkiem że nie uwzględnią ich przy wyliczaniu minimalnych progów kontroli do przeprowadzenia. Ponadto państwa członkowskie są zobowiązane do przyjęcia odpowiednich przepisów w celu zapobieżenia oszustwom i nadużyciom⁽¹⁾. Przepisy te mogą obejmować kontrole bezpośrednie i kontrole podmiany przesyłek wywozowych o niskiej wartości i wówczas kontrole te mogą być uwzględniane dla celów obliczania progów minimalnych.

(1) Artykuł 2 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

Komisja podziela jednak zdanie Trybunału, że państwa członkowskie powinny dążyć do osiągnięcia właściwej równowagi między przesyłkami o wysokiej i niskiej wartości wytypowanymi do kontroli, aby jak najskuteczniej eliminować zagrożenia.

Zgodnie ze sprawozdaniami rocznymi złożonymi przez państwa członkowskie, w roku 2005 kontrolom bezpośrednim zostało poddane 6,08 % całkowitego wywozu powyżej określonych progów minimalnych.

16. Komisja przypomina, że przesyłki o niskiej wartości mogą zostać włączone do obliczenia minimalnego zakresu kontroli, jeśli działania te mają na celu zapobieżenie oszustwom i nadużyciom. Patrz: art. 2 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2090/2002.

17. Sugestia ta zostanie dogłębniej przeanalizowana przez Komisję.

18. Komisja podkreśla, że eksporter powinien poinformować, czy wywóz jest objęty refundacją wywozową. Pod ocenę Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych poddane zostaną wnioski dotyczące obowiązkowego poinformowania w dokumentach (egzemplarz kontrolny T5), czy eksporter wnioskuje o refundację i jakie jest oszacowanie całkowitej kwoty tej refundacji.

19–21. Komisja przyznaje, że koszt kontroli (dla eksportera) jest znacznie wyższy, gdy odbywa się w urzędzie celnym wyprawienia, niż gdyby miała ona miejsce u eksportera. Warunkiem powodzenia tego systemu kontroli jest przedłożenie i zidentyfikowanie⁽²⁾ towarów transportowanych, o których został powiadomiony urząd celny, przed rozpoczęciem czynności załadunkowych (art. 5 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 800/1999).

Ramka 1. Eksporter nie może wycofać swojego wniosku o refundację wywozową, gdy zostanie poinformowany, że towary te zostały wytypowane do kontroli bezpośredniej. Podważyłoby to celowość przeprowadzania takich kontroli. Służby Komisji poddadzą więc to ustalenie dalszym badaniom.

(2) Patrz: dokument do dyskusji D(2005) 12998; posiedzenie Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych z dnia 10 maja 2005 r.

23. Komisja podziela pogląd Trybunału, że stałe terminy kontroli w niektórych przypadkach mogą prowadzić do przewidywalności, chociaż nie jest to regułą. Sprawa ta została już poruszona na forum państw członkowskich w ramach Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych ⁽¹⁾.

Przeprowadzanie kontroli u eksportera jest dla niego wygodniejsze, a ponadto daje służbom celnym pełny i łatwy dostęp do towarów wytypowanych do kontroli.

Ponadto, jeśli towary wywożone, o których eksporter powiadomił urząd celny, są oddzielone lub zidentyfikowane przed rozpoczęciem czynności załadunkowych (art. 5 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 800/1999), eksporter jest już związany tą identyfikacją towarów.

Towary wysłane od eksportera bez przeprowadzenia kontroli bezpośredniej zostaną następnie poddane procedurze selekcji do kontroli podmiany w urzędzie celnym wyprowadzenia z terytorium Wspólnoty. W 2005 roku 13 % takich przesyłek wywozowych zostało poddanych tego typu kontroli.

24. Ramka 2. Komisja nie uważa, że problemem może być fakt, iż kilka zgłoszeń wywozowych pokrywa pełny załadunek statku jednym i tym samym towarem, zaś służby celne kontrolują towary objęte tylko jednym zgłoszeniem wywozowym. Eksporter nie wie z góry, które zgłoszenie wywozowe zostanie poddane kontroli.

Ponadto obecnie stosowane podejście ma tę zaletę, że więcej przesyłek towarów podlega kontroli przynajmniej w części, niż gdyby przyjęte zostało podejście „wszystko albo nic”.

Oprócz kontroli bezpośredniej na miejscu dokumenty przewozowe, wraz z pozostałą dokumentacją handlową obejmującą cały transport, powinny potwierdzać pewność co do prawidłowości całego ładunku. Ponadto kontrole *ex post* na mocy rozporządzenia (EWG) nr 4045/89 wzmocniają tę pewność.

25 i 26. Komisja zgadza się, że służby celne nie powinny plombować ładunku bez przeprowadzenia jego wstępnej kontroli.

Komisja zajmuje się kwestią możliwych zmian w prawodawstwie, które wzmocniłyby obowiązujące przepisy w zakresie plombowania przez służby celne. Nie można zaakceptować plombowania bez przeprowadzenia uprzedniej kontroli bezpośredniej.

Ramka 3. Komisja jest świadoma istnienia tego problemu i sprawa została już zgłoszona do OLAF-u.

⁽¹⁾ Dokument do dyskusji D(2005) 12998, omawiany na posiedzeniu Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych z dnia 10 maja 2005 r.

27 i 28. System „upoważnionego nadawcy” ⁽²⁾ nie wyklucza stosowania oryginalnych plomb służb celnych w miejsce plomb firmowych. Towarzyszące dokumenty tranzytowe ⁽³⁾ objaśniają, że chodzi tu o przesyłkę upoważnionego nadawcy.

Przy właściwym stosowaniu rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 nie powinno być niejasności co do tego, czy plomba została założona przez służby celne, czy przez upoważnionego nadawcę.

30. Trybunał odnosi się do praktyki, zgodnie z którą służby celne w niektórych portach realizują tyle kontroli podmiany, ile jest dni, w których przesyłki kwalifikujące się do takich kontroli dostają się do portu po stronie lądu; inne państwa członkowskie ograniczają liczbę kontroli do liczby dni, w których takie przesyłki opuszczają port po stronie morza. Zgodnie z przepisami prawnymi liczba kontroli podmiany nie może być mniejsza niż liczba dni, w których produkty objęte refundacjami wywozowymi opuszczają obszar celny Wspólnoty przez dany urząd celny wyprowadzenia ⁽⁴⁾.

Ponieważ statek morski przekraczający granicę morską przewozi większą liczbę kontenerów niż samochód ciężarowy przekraczający granicę lądową, a przez to bardziej koncentruje liczbę dni kwalifikujących się do kontroli zgodnie z procedurą opisaną powyżej, odpowiednio zmienia się częstotliwość kontroli podmiany.

31. Komisja przypomni państwom członkowskim na forum Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych, że towary powinny być wybierane do kontroli podmiany w miarę możliwości w świetle analizy ryzyka i że jeśli wybierane są towary objęte kilkoma zgłoszeniami wywozowymi, należy uzasadnić każdy element, który został wybrany do osobnej kontroli podmiany.

Wielokrotne kontrole jednej połączonej przesyłki były przeprowadzane przez nowe państwa członkowskie zaraz po ich przystąpieniu, gdyż wówczas państwa te nie eksperymentowały z interpretacją obowiązujących norm. Nowe państwa członkowskie bez kłopotu przekraczają minimalne wymagania dotyczące kontroli podmiany.

33. System przedstawiony w art. 10 rozporządzenia (WE) nr 2090/2002 przewiduje zobowiązanie do realizacji kontroli podmiany, a jeśli w trakcie takiej kontroli wykryte zostaną anomalie, takie jak zerwane plomby, służby celne muszą przejść do szczegółowej kontroli podmiany. Zachęca się państwa członkowskie do stosowania analizy ryzyka. W tym kontekście użyteczne może być aktywne kontrolowanie integralności plomb. Niemniej Komisja rozważa zaproponowanie wprowadzenia zobowiązania urzędów celnych do aktywnej kontroli stanu plomb.

⁽²⁾ Egzemplarze kontrolne T5 — patrz: art. 912g ust. 4 rozporządzenia (WE) 2454/93.

⁽³⁾ Egzemplarz kontrolny T5, ramka A lub ramka 110; art. 912g ust. 2 lit. b) lub c) rozporządzenia (EWG) nr 2454/93.

⁽⁴⁾ Artykuł 10 ust. 2 rozporządzenia (WE) 2090/2002.

34. Komisja zgadza się, że kontrole typu „tailgate” nie gwarantują w najlepszy możliwy sposób braku podmiany, lecz ze swojego doświadczenia nie uważa, aby ten typ kontroli, który Trybunał opisuje w odniesieniu do stosunkowo niedużych portów o ograniczonym przepływie towarów objętych refundacjami wywozowymi, był najczęstszym podejściem.

W głównych portach, takich jak Felixstowe, Hawr i Rotterdam, kontenery przenoszone są do specjalnych budynków i są rozładowywane w stopniu umożliwiającym dostęp do całej przesyłki.

37. Urząd celny w Aalborgu definiuje wszystkie sytuacje, w których wymagana jest szczegółowa kontrola podmiany w wypadku stwierdzonych na początku nieprawidłowości.

Dania poinformowała ustnie, że brakowało plomb, gdyż ładunek owoców pochodzących z południa Wspólnoty został przeładowany na inne samochody ciężarowe w trakcie transportu do urzędu celnego wyprowadzenia. Komisja zwróciła się z prośbą do państw członkowskich na forum Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych dnia 17 listopada 2006 r., aby zwracały uwagę na takie sytuacje, a władze belgijskie oświadczyły, że ich urzędy celne nadzorują takie przeładunki.

Biorąc pod uwagę obciążenie, jakie oznaczają dla władz państw członkowskich takie przeładunki, Komisja omówiła tę kwestię ponownie na posiedzeniu Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych dnia 17 kwietnia 2007 r. (1).

38. Obecność lub nieobecność plomb firmowych nie ma znaczenia dla wyboru towarów do kontroli podmiany lub szczegółowej kontroli podmiany. Wszystkie przesyłki wywozowe, zaplombowane i niezaplombowane, tak czy inaczej podlegają kontroli podmiany (2).

40. Sytuacja w Zjednoczonym Królestwie jest analizowana zgodnie z procedurą rozliczenia rachunków.

42. Mimo że mogą wystąpić zagrożenia wskazane przez Trybunał, w takich przypadkach towary, o których mowa, pozostają pod kontrolą urzędu celnego do momentu, dopóki nie opuszczają fizycznie obszaru celnego Wspólnoty. Komisja uważa zatem, że w sprawie zagrożeń związanych z refundacjami wywozowymi podejmowane są właściwe działania.

43. Chociaż stosunkowy udział refundacji wywozowych w bazie danych Komisji może przewyższać średnią, to kwota, o której mowa, wynosi mniej niż 0,5 % całkowitych wydatków na refundacje wywozowe w omawianym okresie. 21 % kwot, o których mowa, zostało już odzyskane.

Baza danych Komisji zawiera nieprawidłowości powyżej progu 4 000 euro (od 1 stycznia 2007 r. powyżej progu 10 000 euro), co oznacza, że w bazie nie ma wszystkich danych wykazujących nieprawidłowości.

(1) Dokument roboczy D(2007) 8083.

(2) Artykuł 10 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia (WE) 2090/2002.

44 i 45. Nieprawidłowości możliwe do wykrycia za pomocą kontroli bezpośrednich przeważnie dotyczą aspektów takich jak waga i cechy produktu. Kontrole opisane w rozporządzeniu nr 4045/89 mogą obejmować te aspekty, ale wykazują również inne rodzaje nieprawidłowości. Państwa członkowskie koordynują swoje kontrole bezpośrednie i kontrole *ex post* zgodnie z art. 5 rozporządzenia nr (EWG) 386/90.

47. Komisja nadal rozważa te zagadnienia i podejmie odpowiednie kroki.

49. Ostateczny wynik tych działań będzie znany dopiero po ukończeniu całej procedury rozliczenia zgodności, w tym pełnej i wyczerpującej wymiany zdań z państwami członkowskimi w celu ochrony ich prawa do obrony i zagwarantowania sprawiedliwego i równego traktowania. Jednak na obecnym etapie oczekuje się, że nie we wszystkich przypadkach na państwa członkowskie, których to dotyczy, nałożony zostanie obowiązek korekty finansowej.

50. Komisja przy wielu okazjach wyjaśniała na forum Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych problemy wspomniane przez Trybunał.

Ponadto Komisja przygotowuje wniosek dotyczący zmiany rozporządzenia Rady (EWG) nr 386/90. Równolegle przygotowywana jest zmiana rozporządzenia Komisji (WE) nr 2090/2002. Zostanie ona omówiona i przedłożona Komitetowi ds. Mechanizmów Handlowych z prośbą o opinię, gdy Rada zatwierdzi swoją część.

51. Służby Komisji przyjmują to ustalenie i podejmą kroki w celu przyspieszenia przetwarzania nierozpatrzonej wniosków w sprawie kontroli.

52. Podejmowane są konkretne kroki. Zagadnienia poruszone przez Trybunał są odpowiednio kontynuowane w dyskusjach dotyczących najlepszych wzorców działania w ramach Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych oraz poprzez projekty środków prawnych. Jednak opracowywanie prawodawstwa wymaga dokładnych analiz w celu znalezienia równowagi między rosnącymi obciążeniami administracyjnymi i skomplikowanym prawodawstwem a wartością dodaną wynikającą ze zmodyfikowanych kontroli.

WNIOSKI I ZALECENIA

Zalecenie 1

Opinia, że urzędy celne powinny zmieniać termin przybywania urzędników, aby zapobiec przewidywalności kontroli, została omówiona z państwami członkowskimi (3). Komisja podejmie inicjatywę formalnego spisania tego postanowienia poprzez zmianę rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

(3) Dokument roboczy D(2006) 12818 (posiedzenie Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych z dnia 7 czerwca 2006 r.).

54. Obecnie obowiązujące kryterium 5 % jest respektowane, nawet bez uwzględniania przesyłek wywozowych o niskiej wartości.

Komisja podziela jednak zdanie Trybunału, że państwa członkowskie powinny dążyć do osiągnięcia właściwej równowagi między przesyłkami o wysokiej i niskiej wartości wytypowanymi do kontroli, aby jak najsukuteczniej eliminować zagrożenia.

Komisja uważa jednak, że należy w dalszym ciągu poddawać kontrolom niektóre przesyłki wywozowe o niskiej wartości.

Zalecenie 2

Komisja rozważa wprowadzenie obowiązku stosowania analizy ryzyka zgodnie z inicjatywami już ujętymi w rozporządzeniu (WE) nr 1875/2006 (przepisy wykonawcze do Wspólnotowego Kodeksu Celnego).

Komisja przedstawiła już istotny bodziec zachęcający państwa członkowskie do stosowania analizy ryzyka, pozwalając tym państwom, które to uczynią, na zmniejszenie zakresu kontroli przesyłek nieobjętych załącznikiem 1 (głównie towarów przetworzonych) z 5 % do 0,5 %.

Ponadto Komisja proponuje Radzie przyznanie państwom członkowskim w wypadku stosowania analizy ryzyka prawa do ustalenia zakresu kontroli na 5 % na każde państwo członkowskie zamiast na każdy urząd celny.

55. Kontrole bezpośrednie na miejscu i dokumenty przewozone wraz z pozostałą dokumentacją handlową obejmującą cały transport powinny potwierdzać pewność prawidłowości całego ładunku. Ponadto kontrole *ex post* na mocy rozporządzenia (EWG) nr 4045/89 wzmacniają tę pewność. Komisja odsyła również do swojej odpowiedzi na pkt 24.

Zalecenie 3

Komisja rozważa wydanie wytycznych w sprawie kontroli wywozu towarów luzem w pkt 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2090/2002.

56.

a) Komisja zgadza się ze stwierdzeniem Trybunału, że kontrole typu „tailgate” (patrz również: odpowiedź Komisji na pkt 34) jako takie nie są wystarczające do spełnienia wymogu wzrokowego sprawdzenia zgodności towarów z dokumentem, który im towarzyszy. Służby Komisji rozważają wprowadzenie zmian do odpowiedniego prawodawstwa⁽¹⁾ w tej sprawie.

⁽¹⁾ Artykuł 10 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia (WE) 2090/2002.

b) Państwa członkowskie, których to dotyczy, spełniały wymogi prawne.

Ustalenia Trybunału Obrachunkowego dotyczą:

- początkowych problemów nowych państw członkowskich, które zostały w międzyczasie rozwiązane,
- praktyk w morskich portach wyprowadzenia, z których wszystkie spełniają prawne wymogi minimalne, lecz niektóre wykraczają ponad wymagane minimum. Komisja uważa, że nie należy zniechęcać do takich działań.

c) Praktyka wskazana przez Trybunał jest zgodna z istniejącym prawodawstwem, zgodnie z którym kontrole podmiany są dokonywane na towarach niezaplombowanych przez służby celne.

Komisja rozważa jednak zaproponowanie alternatywnego rozwiązania polegającego na wprowadzeniu obowiązkowych kontroli celnych przed odprawą, zanim służby celne założą plomby. W takim wypadku służby celne kraju wyprowadzenia mogłyby uznawać przesyłki z solidnymi plombami celnymi za wiarygodne.

d) Komisja rozważa zaproponowanie wprowadzenia zobowiązania urzędów celnych do aktywnej kontroli stanu plomb.

e) Choć mogą wystąpić zagrożenia wskazane przez Trybunał, to w takich przypadkach towary, o których mowa, pozostają pod kontrolą urzędu celnego do momentu fizycznego opuszczenia obszaru celnego Wspólnoty. Z tego względu Komisja uważa więc, że w sprawie zagrożeń związanych z refundacjami wywozowymi podejmowane są właściwe działania.

f) Komisja podkreśla, że eksporter powinien poinformować, czy wywóz jest objęty refundacją wywozową⁽²⁾. Ocenie Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych poddane zostaną wnioski w zakresie obowiązkowego poinformowania w dokumentach (egzemplarz kontrolny T5), czy eksporter wnioskuje o refundację i jakie jest oszacowanie całkowitej kwoty tej refundacji.

g) Trybunał poinformował Komisję o tych ustaleniach, a Komisja w dniu 11 lipca 2006 r. zwróciła się do państw członkowskich na forum Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych z prośbą o zwracanie większej uwagi na tę kwestię.

Zalecenie 4

Komisja przygotowuje zmianę do rozporządzenia (WE) nr 2090/2002:

- uwzględniając zasady efektywności kontroli pod względem kosztów,

⁽²⁾ W trzecim egzemplarzu zgłoszenia wywozowego towarzyszącego towarom do urzędu celnego wyprowadzenia (art. 793 rozporządzenia (EWG) 2454/93) lub w egzemplarzu kontrolnym T5.

- podając odsetek wyrażający normę dotyczącą kontroli podmioty zastępujących zasadę „jednej kontroli na dzień”,
- wprowadzając obowiązkowe kontrole przed odprawą, zanim urząd celny założy plomby, gwarantując tym samym, że inne przesyłki rzeczywiście kwalifikują się do wytypowania do kontroli podmioty.

W ten sposób przepisy prawne odzwierciedlałyby to, co zostało już wyjaśnione w dokumentach roboczych dla państw członkowskich w tej sprawie.

Komisja będzie nadal uważnie sprawdzać roczne sprawozdania państw członkowskich w tej sprawie, o czym jest mowa w pkt 2.7 załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 2090/2002.

57.

- a) Komisja podjęła kroki zgodnie z ustaleniami audytorów. Zagadnienia te zostały przedyskutowane z państwami członkowskimi na forum Komitetu ds. Mechanizmów Handlowych i omówione w różnych dokumentach roboczych dla państw członkowskich. Ponadto Komisja przygotowuje zmiany do odnośnych przepisów prawnych.

Oprócz tego odpowiednie ustalenia Trybunału zostały poruszone z państwami członkowskimi, których to dotyczy, w ramach procedury rozliczenia rachunków.

- c) Kontrole bezpośrednie na mocy rozporządzenia (EWG) nr 386/90 stanowią część ogólnego kompleksowego systemu kontroli, które, oprócz kontroli bezpośrednich, składają się ze 100 % administracyjnych kontroli *ex ante* wniosków w sprawie wypłaty refundacji, z kontroli *ex post* na mocy rozporządzenia (EWG) nr 4045/89 i z własnych kontroli Komisji przeprowadzanych w ramach rozliczenia rachunków. Na podstawie tego łańcucha mechanizmów kontrolujących Komisja zyskuje właściwą pewność co do prawidłowości wydatków.

Zalecenie 5

Komisja przygotowuje zmianę rozporządzenia (WE) nr 2090/2002 w sprawie przewidywalności. Podjęte zostaną inicjatywy na rzecz wprowadzenia obowiązku stosowania analizy ryzyka zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1875/2006 w zakresie analizy ryzyka w procedurach przywozu i wywozu. W kwestii selekcji towarów do kontroli podmioty — patrz: trzecia część zalecenia czwartego.